

POLAK

Le Numéro : 50 centimes.

Numer : 50 cts.

WE FRANCJI

“ LE POLONAIS EN FRANCE ” — Journal hebdomadaire

Przedpłata we Francji :

Cena numeru.... 50 cts

Półrocznie..... 12 fr.

Po za Francją w Europie :

Rocznie..... 48 fr.

W Ameryce :

Rocznie..... 3 dol.

Pismo poświęcone

sprawom religijnym, społecznym i ojczystym

Wychodzi w każdą niedzielę

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW KATOLICKICH

Adres Redakcji i

Administracji

263 bis, rue Saint-Honoré

PARIS (1er arr.)

Nr. czeku 97067

PARYŻ

NIEDZIELA 13 MAJA 1928

Rok. V — N° 20

Rodzice uczenie dzieci wasze katechizmu!

Polacy porozrzucani są po całej Francji. Niema ani jednego departamentu, gdzieby nie było Polaków. Troska o wychowanie dzieci w takich warunkach nas zgrozą przejmuję. Dobrze jeszcze tam, gdzie są wielkie kolonie i gdzie jest ksiądz na miejscu, nauczyciel, kościół i szkoła.

Ale co pomyśleć o tych, którzy zgrupowani są po kilkudziesięciu bez księdza, bez nauczyciela, bez nauki religii. Co powiedzieć o tych, którzy są po kilkoro po przeróżnych departamentach, a przenoszą się z miejsca na miejsce. Co tam się dzieje z nauką wogóle, z nauką religii w szczególności? Dzieci, nie mając nauczyciela ni księdza, nie uczą się niczego, nie uczą się katechizmu. Co z nich będzie?

Czy można dzieci te pozostawić bez wszelkiej nauki? Czy można je opuścić i pozostawić własnemu, nieszczęsnemu losowi? Przepadną dla Boga i dla Ojczyzny. Wyjałowięją ich dusze, zmarnieją ich serca.

Rodzice pierwsi o tem pamiętać powinni. To ich dzieci. To oni w pierwszym rzędzie odpowiedzialni są za dziecko przed Bogiem i przed Ojczyzną. Rodzice, uczenie dzieci Wasze o Bogu, o sakramentach, uczenie je pilnie katechizmu, uczenie je pacierzy. Niech dzieci Wasze codziennie z Wami odmawiają pacierz, niech codziennie odmawiają Ojcie Nasz, Zdrowaś, Skład Apostolski, dziesięcioro przykazań. Ale nie poprzestańcie na pacierzu. Niech Wam się nie zdaje, że to dosyć. Weźcie katechizm do ręki i według katechizmu uczenie dziecko wszystkiego po kolei, co w katechizmie jest zawarte. To Wasz święty obowiązek. Nie mówcie: człowiek cały dzień pracuje, to nie ma czasu na to. Nie mówcie tak. Na pouczenie dziecka musicie czas znaleźć. Od tego Was nikt nie uwolni. Żadne zajęcie, żadna praca Was nie uwolni. Żadne zajęcie, żadna praca nie usprawiedliwi. To najważniejszy obowiązek ojca i matki, żeby dziecko pouczyli sumiennie o prawdach, w katechizmie zawartych. W jakiegokolwiek wolnej chwili nauczajcie dziecko. W dniu powszednim po robocie weźcie sobie czas, zajmujcie się dzieckiem, uczenie je, uczenie z katechizmem przed oczami. Tłumaczcie im, coście wyczytali w katechizmie, objaśniajcie im to i każcie im opowiadać. Niech to wtedy będzie najpilniejszym Waszym zajęciem.

Niech się nikomu nie zdaje, że starczy raz, drugi raz cośkolwiek dziecku powiedzieć, kilku pacierzy wyuczyć, parę pytań z katechizmu objaśnić. Nie sądźcie, że

to jest wystarczającym. Z nauką trzeba sobie zadać nieco trudu. Trzeba katechizmu brać kartkę po kartce, pytanie po pytaniu, słowo po słowie i tłumaczyć i objaśniać i opowiadać. A potem jeszcze ciągle dziecko pytać. Niech odpowiada tak długo na pytanie, aż będzie umieć.

Jak długo to trwać ma? Czy rok, czy dwa? Nie, jeszcze dłużej. Od najmłodszych lat niech dziecko uczy się o P. Bogu, o P. Jezusie, Matce Najświętszej, o składzie Apostolskim, o grzechu, o cnocie, o łasce, o przykazaniach, o sakramencie każdym. A niech ta nauka trwa do najpóźniejszych lat.

I nie mów, że sam tego nie umiesz. Ucząc, tłumacząc i objaśniając według katechizmu, równocześnie uczyć się będziesz, a zresztą, łaska Boża ci dopomoże. Łaska sakramentalna zapewniona jest rodzicom przez sakrament małżeństwa. Ta łaska wspiera stale rodziców w pełnieniu ich obowiązków, wynikających z sakramentu. To jest łaska niezawodna, która was wspomaga w wychowaniu dzieci.

Jaki to smutny widok spotkać dziecko 5 letnie, które pacierza nie umie, widzieć dziecko 8 letnie, które nic nie wie o Bogu ni o sakramentach świętych. Rodzice, czy nie wstyd Was za takie dziecko? Ale czyja w tem wina? Ojca to wina, bo nie dba o to. Wina matki, bo dziecka nie poucza.

Gdziekolwiek jesteście, czy w północnej, czy w południowej Francji, bierzcie się do nauki katechizmu, nie dajcie dzieciom Waszym dziko wyrastać bez Boga i bez nauki. Gdziekolwiek pracujecie, czy w fabryce, czy na roli, czy w kopalni czy w służbie, nie zaniedbujcie tego pierwszego i najważniejszego obowiązku ojca i matki.

Z zazdrością myśleć możecie o tych kolonjach polskich, które mają nauczycieli i szkoły polskie, gdzie sumienni nauczyciele uczą katechizmu dzieci polskie regularnie. Z żalem myślicie o tych kolonjach, które mają księży polskich i kościoły, gdzie dzieci uczęszczają na polską naukę religii i na nabożeństwa z polskim śpiewem. Wy, rozproszeni po wszem świecie. Wy, rozsiani, Wy rozrzucony rodzice bez szkoły i kościoła, bez nauczyciela i kapłana, Wy jesteście w domu jedynym nauczycielem i jedynym kapłanem dla dzieci Waszych.

Matko! Ojcie! Uczenie dzieci Wasze katechizmu w języku polskim!

V. Szymbor.

Rektor Misji Polskiej we Francji.

PER 10038 III

NA UROCZYSTOŚĆ WNIEBOWSTĄPIENIA PAŃSKIEGO

(Ewangelia. Marek, XVI 14-20).

Onego czasu, gdy jedenaście u stołu siedziało, ukazał się im Jezus, i wymawiał niedowiarstwo ich i zatwardzenie serca, iż tym, którzy go widzieli, zmartwychwstałemu uwierzyli. I mówił im: Idąc na wszystkie świat opowiadajcie Ewangelię wszemu stworzeniu. Kto uwierzy i ochrzci się, zbawion będzie; a kto nie uwierzy, będzie potępion. A cuda tych, co uwierzą, te naśladować będą. W imię moje czarty będą wyrzucać, nowymi językami mówić, węże będą brać, i choćby co śmiertelnego pili, szkodzić im nie będzie; na niemocne ręce będą kłaść, a dobrze się mieć będą. — A Pan Jezus, potem jako do nich mówił wzięty jest do nieba i siedzi na prawicy Bożej. A oni wyszedłszy przepowiadali wszędy, a Pan dopomagał i utwierdzał mowę przez cuda pozad idące.

«Ukazał się Jezus i wymawiał niedowiarstwo ich i zatwardzenie serca, iż tym, którzy go widzieli, zmartwychwstał, nie wierzyli». Nie zawahał się P. Jezus nazwać rzeczy po imieniu. Nazwał niedowiarstwem, nazwał zatwardzeniem serca. Szło o fakt zmartwychwstania. Szło o to, że nie chcieli uwierzyć w to, że zmartwychwstał P. Jezus. Niektórzy, jak św. Tomasz, nie dowierzali. Wymawiał im niedowiarstwo, wyrzucał im zatwardzenie serca, iż tym, którzy go widzieli, nie uwierzyli.

Równocześnie P. Jezus nałożył na swoich apostołów obowiązek głoszenia ewangelji, głoszenia słowa Bożego, opowiadania o P. Jezusie, o obowiązkach wobec niego, o obowiązkach chrześcijańskich: «Idąc na wszystkie świat opowiadajcie ewangelię wszemu stworzeniu». Nałożył jednakże taksamo obowiązek słuchania słowa Bożego, posłuszeństwa dla nich i to pod grozą utraty zbawienia. «Kto uwierzy i ochrzci się, zbawion będzie, a kto nie uwierzy, będzie potępion».

Tak jedno, jak i drugie jest jasne. Jasnym jest, że apostołowie mają nakaz głosić słowo Boże, jasnym też jest, że wszyscy mają obowiązek słuchać słowa Bożego.

Apostołowie i ich następcy mają obowiązek głosić słowo Boże głosić prawdę ewangelji. Muszą ją głosić, czy kto chce wierzyć, czy nie chce wierzyć, czy się to podoba, czy się nie podoba, czy to przyjemne czy nieprzyjemne, czy za głoszenie prawdy spotykają się z uznaniem, czy z niedowierzaniem i oburzeniem. Apostołowie nie cofnęli się, kiedy im groziło prześladowanie, nie mogli się cofnąć, gdy im przyszło męczeństwo ponieść. Nie cofnęli się ich następcy, biskupi i kapłani, nie cofnęli się X. arcybiskup Cieplak i X. Butkiewicz, gdy ich rzucono do więzienia, nie cofnął się K. Skalski, który za wiarę obecnie jeszcze gnije w więzieniu bolszewickim. Nie cofną się biskupi i kapłani, którzy w Meksyku setkami na śmierć są skazani i na wygnanie. Mogliby łatwo uniknąć prześladowania. Gdyby chcieli się przypodobać, a głosili tylko to, co chce Calles, mieliby spokój. Ale oni są wierni Bogu i Kościołowi i głoszą całą ewangelię, która Callesowi się nie podoba. Nieraz ludziom się nie podoba to, co naucza ksiądz, czy biskup, czy Ojciec święty. Nieraz ludzie szemrzą. Szemrzą, że Ojciec św. we Francji zakazał «Action Française», szemrzą, że biskup Łomżyński skarcił wyborców, szemrzą, że z roz-

porządzenia Stolicy św. kapłani zakazują bezwstydnym strojów, szemrzą, że nakazują posty, szemrzą, że ksiądz nie chce iść na pogrzeb przy czerwonym sztandarze, że nakazuje składki, że każe chodzić w każdą niedzielę do kościoła, że karci za wszeteczne zabawy, szemrzą, że gromi ich za rozpasane bale, że zakazuje zebrań i wieców w niedzielę w czasie nabożeństw. Czy ksiądz, biskupi i Ojciec św. mają przestać ewangelji, dlatego, że ludzie szemrzą? Czy mają zamilknąć, aby rozwydrzeniu dogodzić? Gdyby szukali tego, co wygodniejsze, mogliby zamilknąć i mieliby spokój. Ale nie na to są, aby dogadzać rozpasanym namiętnościom. Na to ich postawił Bóg, aby głosili ewangelię i głosili pełną prawdę. «Idąc na wszystkie świat, opowiadajcie ewangelię wszemu stworzeniu». Nie oni mają przestać głoszenia prawdy Bożej, nie oni mają przestać przypomnienia przykazań Bożych i kościelnych, ale burzyciele, szemracze, niezadowoleni mają zaprzestać niezadowolenia, szemrania, burzenia się.

«Kto uwierzy, zbawion będzie. Kto nie uwierzy, będzie potępion». Niema wyboru: albo, albo. Kto dostosuje się do ewangelji, do słowa Bożego, do przykazań Bożych, do nakazu Kościoła, będzie zbawionym. Kto będzie się burzył i szemrał, potępion będzie. P. Jezus w targi i umowy nie wchodzi z niezadowolonymi. Jeżeli chcesz się zbawić, przyjmij słowo Boże i przykazania Boże wszystkie bez wyjątku, słuchaj tych, których On postanowił stróżami ewangelji i przykazań Swoich. Jeżeli zaś słuchać ich nie chcesz i prawdy Bożej nie przyjmujesz, czeka cię odrzucenie.

Dla niektórych ludzi na wychodźstwie narzekanie na księży, krytykowanie biskupów, niezadowolenie z nakazów, wprost stało się chorobą. Zawsze są mądrzejsi, niż wszyscy inni. Ciągłe poprawiają słowo Boże. Po każdym kazaniu mają coś do narzekania. Zawsze znają lepiej ewangelię niż ksiądz i objaśniają przykazania mądrzej, niż biskup i są wierniejszymi stróżami wiary niż Ojciec święty i mają więcej daru nieomyślności, niż następca Piotra św.

Nie słuchajmy nigdy takich. Ale pamiętajmy, że jak apostołowie i ich następcy mają obowiązek głoszenia słowa Bożego, tak my mamy obowiązek słuchania go i przystosowania się do niego. Bądźmy wiernymi synami i posłusznymi uczniami Zbawiciela naszego. Amen.

“Dzień Matki” we Włoszech

Niemasz uczucia godniejszego ludzkości, stworzonej na obraz Boga, nad miłość macierzyńską. Wszak to jest miłość, co wszystko daje, a niczego nie żąda. To jest miłość, która żyje i prosperuje poświęceniem siebie. Jak umysł rozwija się, zbierając, tak serce rozwija się, dając. Doprawdy, żadne serce nie jest zdolne tak tyle, co serce matki, tembardziej serce matki katolickiej.

Kiedy mowa o sercu matki, nie należy tego określenia odnosić jedynie do tych matek, które przez naturę dzieci powiły, ale i do tych wszystkich niewiast, które spełniają macierzyństwo duchowe. Musimy zwrócić uwagę na ten wybrany zastęp nauczycielek, wychowawczyń, siostr po naszych szpitalach, ochronkach, których zaparcie się i poświęcenie wprawia nas w podziw.

Nic dziwnego, że Związek Kobiet Katolickich we Włoszech postanowił rok rocznie obchodzić «święto matki», święto tej miłości macierzyńskiej, która jest siłą i podstawą narodów. Temu «świętu matki» p. Emma Lombardi Vallauri poświęca godne uwagi słowa. Powiada ona: «Biada narodowi, wśród którego zbladło uczucie dla matki, lub — co gorsza — znikła godność niewiasty... wśród tego narodu wyschłoby źródło poświęcenia, szlachetności i ideału».

Dla wielu rodzin, dla wielu domów «dzień matki» jest wielkim dniem. W tym dniu wszyscy czują się lepszymi, boć czują się dziećmi, choćby byli dorosłymi. Wszyscy starają się w tym dniu okazać jaknajwięcej delikatności da tego serca, które nas więcej kocha, niż my samych siebie. Są niestety i domy, w których ten dzień jest, jak wszystkie inne, gdzie nie obchodzi się «święta matki», święta tej, od której wiele się żąda, a która dla siebie niczego nie żąda.

Ten dzień jednak musimy obchodzić po katolicku. Gdzieindziej to święto polega tylko na czczem złożeniu życzeń lub jakiego podarunku matce. Dla nas dzień ten musi być przypomnieniem najświętszych obowiązków.

Bóg na szczycie góry Synaj nadał ludzkości wielkie prawo, pra-

wo, które On uprzednio już w sercu każdego wycisnął, prawo, które było, jest i będzie podstawą wszystkich kodeksów, porządku społecznego i zbawienia ludzkości. W pierwszych trzech przykazaniach: «Jam jest Pan Bóg twój: nie będziesz miał bogów cudzych nade mną; nie będziesz brał imienia Bożego nadaremno; pamiętaj, byś dzień święty święcił» wskazał nam obowiązki, jakie mamy względem Niego, jako Pana Boga naszego. Ponich zaś Bóg wypowiedział: «Czeij ojca twój i matkę swoją». To przykazanie Boskie wprawdzie nakłada obowiązki na dzieci, poucza je o godności ojca i matki, lecz czy wy, rodzice, zastanowiliście się nad tem, że to przykazanie i na nas nakłada obowiązki, że i my przed Bogiem zaciągamy odpowiedzialność? Czy stoimy natej wyżynie, na której nas Bóg postawił? Wiele zła oplakujemy, wiele nieporządków zastraszają nas, zdaje nam się, iż społeczeństwo leci na stracenie. Dlaczego? Czy to może nie pochodzi stąd, iż nie uznaje się godności ojca i matki? że rodzice lekkomyślnie pozbyli się swych praw, a dzieci zaniedbały obowiązków swoich względem rodziców? Godność rodziców wielką, jest odblaskiem Boga samego, ale nie możemy zapominać i o władzy ojcowskiej i matczynej. Pewno, władza idzie w parze z odpowiedzialnością, stąd jest ciężką, a nierzadko bolesną. Lecz ta władza jest obowiązkiem rodziców. Przed Bogiem kiedyś będziemy musieli zdać sprawę z tego, czyśmy umieli ją wykonać.

Matki niech będą matkami, niech umieją być matkami!

Wiele matek — ze smutkiem to stwierdzić trzeba — zali się dziś i łamiąc ręce utyskuje na błędy i wady swych córek, mówiąc: «nie mogę nic uczynić, czasy się zmieniły». Występek jest stary, jak świat, a przeciwdziałanie złu jest obowiązkiem wszystkich czasów. Bóg zażąda od was rachunku z powierzonych wam skarbów. Dzieci wasze są dziećmi Jego, są własnością Wielkiego Króla; dla nich Jezus przyszedł na świat, za nich się ofiarował.

(c. d. n.)

Przegląd spraw wychodźczych

SPRAWY DUSZPASTERSKIE W dep. Aisne.

W maju odwiedzi ksiądz polski następujące miejscowości:
13 maja w Gauchy (suma między 11-12 godz.) — uroczystość «Trzeciego Maja».
15-16 maja w Brumetz dla Polaków z Montigny, Chezy, Vaux, Vaset, Bremoiselles.
16-17 maja w Château-Thierry.
19-20 maja w Cuisy-en-Almont.
20 maja w Soissons. Suma o godz. 11-tej.
23-24 maja w Blanzly-les-Fismes (dla Polaków z Perles, Fismette, Serval, Vauxcéré).
24-25 maja Glennes (dla: Revillon, Maizy, Merval, Meurival, Muscourt).
26-27 maja w Tigny (dla Polaków z Hartennes, Droizy Parcy, Villemontoire, Taux, Lanoy).
27 maja w Soissons. Suma o godz. 11-tej.
28 maja Gauchy — St-Quentin.
N. B. Daty podwójne oznaczają wieczór pierwszego dnia i dopótnie dnia następnego.

Ksiądz Unszlicht z Meaux.

odwiedzi:

12-13 maja Fosse-Martin (Oise).
16-17 maja Rosoy-en-Multien (Oise).
19-20 maja St.-Soulplets.
26-27 maja Melun; w kaplicy Szkoły St-Aspais (Ecole St-Aspais): w sobotę wieczór nauka i spowiedź o 8-mej; w niedzielę msza św. o 10-tej (godzina na kościele, t. j. nowy czas).
27-28 maja Moissy.
2-3 czerwca Grisy-Suisnes (w projekcie).
3-4 czerwca Coubert (w projekcie).
9-10 czerwca La Ferté-sous-Jouarre.

Ks. Rogaczewski.

odwiedzi:

13 maja niedziela Mont-Bonvillers 6-8 spowiedź; msza św. i kazanie.
13 niedziela Joudréville 9.30-11 spowiedź; o 11-tej msza św. i kazanie.
13 niedziela Bouligny o 18.30 majowe nabożeństwo.
14 poniedziałek od 6-8 spowiedź o 8 msza św. o 10 katechizacja.
15 wtorek Piennes od godz. 6-8 spowiedź; o 8 msza św.
17 maja Husigny. 6-9 spowiedź. O 9 msza św. i kazanie.
Villerupt od 10 do 11 spowiedź. O 11 msza św. i kazanie.
17 maja Saulnes. O 6-tej majowe nabożeństwo.
18 maja Saulnes. Od 6-8 spowiedź i o 8-mej Msza św.
19 maja Homécourt. 16-19 spowiedź.
20 maja Homécourt. 6-8.30 spowiedź. 8.30 msza św. i kazanie.
20 maja Valleroy. Godz. 10-11 spowiedź. O 11-tej msza św. i kazanie.

20 maja Giraumont. O 15-tej majowe nabożeństwo.
20 maja Jarny. O 17 majowe nabożeństwo.
21 maja Jarny. Od 6-8 spowiedź. O 8-mej msza św.
26 maja Pont-à-Mousson. Godz. 14-19 spowiedź.
27 maja Pont-à-Mousson. Godz. 6-8.30 spowiedź. O 8.30 msza św. i kazanie.
28 maja Mancieulles. 6-8 spowiedź. O 8-mej msza św. i kazanie.
Tucquegnieux. Godz. 9.30-11 spowiedź. O 11-tej msza św. i kazanie. O godz. 2-giej nieszpory.
Trieux. O godz. 4-tej spowiedź.

Zmiany na placówkach duszpasterskich.

W ub. miesiącu objął placówkę duszpasterską w Hayange (Moselle) Ks. Ziółkowski, przybywając z Polski. Zna on jednak pracę na wychodźtwie, bo już kilka lat temu sprawował przejściowo duszpasterstwo w północnej Francji.
Ks. Ościłowicz jest od 4 maja duszpasterzem w kolonji polskiej w Harnes (P. de C.).

Zebranie księży w Strasburgu.

Księża polscy wschodniej Francji zgromadzili się 24 kwietnia w Strasburgu i obradowali pod przewodnictwem X. Rektora Szymbora. W popołudniowych obradach brał udział p. Konsul Nieduszyński. Również odbyli księża konferencję z X. Biskupem Ruch, który z taką życzliwością odnosi się do Polaków, że swój budynek odstąpił na szkołę gospodarstwa domowego w St. Ludan. W Wittenheim jest budynek należący do biskupstwa strasburskiego. Tego budynku również odstąpi X. Biskup Siostron polskim.

ŚWIĘTO SKAUTÓW

Z szefem grupy polskich skautów p. St. Krotkiewskim, przybyli na nabożeństwo w kościele polskim w Paryżu w niedzielę 6 maja skauci liczni. Przybyli również skauci różnych narodowości. Brał udział p. Ambasador i p. Ambasadorowa, p. konsul Generalny, p. Michalski jako prezes koła Przyjaciół, p. inspektor Maciszewski. Spiewał chór pod batutą p. Fiszera.

Po południu młodzież skautowska wyruszyła do Meudon na święto wiosenne ubawić się na świeżem powietrzu. Jak razem rano uczcili grób nieznanego żołnierza, tak popołudniu razem przysięgę złożyli i śpiewem urozmaicili swe święto.

Place du Trocadéro — Place de Varsovie.

Piękny plac, jeden z najpiękniejszych w Paryżu, place du Trocadéro, rozciągający się od stóp Trocadero aż do Sekwany w stronę wieży Eiffel, otrzymał polską nazwę w sobotę 5 maja. Prezydent Rady Miasta Paryża w obecności p. Ambasadora Chłapowskiego, generała Gouraud, marszałka Weyganda, b. ambasadora Panafieu itd. dokonał przemianowania placu na Place de Varsovie. Szczególniejszą uwagę zwróciły na siebie panienki polskie w strojach narodowych. Aparaty fotograficzne dziennikarzy bez przestanku strzelały do nich.

Byłoby specjalną delikatnością miasta Paryża, że przemianowania dokonano w łączności z świętem narodowym Polski.

Akademja na cześć E. Em. Kard. Kakowskiego.

W czasie pobytu X. Kardynała Kakowskiego w Paryżu odbędzie się akademja na Jego uczczenie we wtorek 22 maja w Institut Catholique (74, rue Vaugirard) o godzinie 5 wiecz. z wykładem Bisk. Baudrillart i X. Bremond, członka akademji.

Pielgrzymka do grobu Fr. Chopina.

Zapomniany polski mistrz tonów Chopin na cmentarzu Père Lachaise! Zapomniany belwederczyk Nabelak. Zapomniana z Tańskich Hofmanowa. Zapomniany Gałczowski. W niedzielę 17 czerwca odbędzie się pielgrzymka do ich grobów.

MISJA WIELKANOCNA W PROVINS

Jak i zeszłych lat, tak i tego roku pojechałem na Wielkanoc do Provins, aby utrwalić tradycję tej misji. Tu znów Mlle Gallot oddała mi nieocenioną usługę, udzielając mi szerokiej gościnności na cały czas mej misji.

Limoges i Grégy

Zacząłem tę misję objazdem Limoges i Grégy w okręgu Brie-Comte-Robert 28-29 marca. Misja w Limoges się nie powiodła, ponieważ Polacy z Villaroche, gdzie jest ich przeszło 10 rodzin, o niej nie wiedzieli, mimo, iż są obok. Załowali tego, gdy nazajutrz w południe poszedłem ich odwiedzić. Natomiast w Grégy nic się udało, miałem jakie 12 spowiedzi, co jest dużo na tameczne stosunki.

Guignes

Z Grégy ruszyłem do Guignes-Rabutín, gdzie mnie zaprosił gorliwy kapłan i serdeczny konfrater X. Publier, który już mnie znał z Meaux. Czekał na mnie na stacji, zaprowadził mnie na cukrownię, gdzie jest trochę Polaków i dużo Słowaków. Zwiedziliśmy również fermę okoliczną, gdzie też głównie Słowacy pracują. Polaków na moją misję ściągał p. Jan Małinowski, ale ich stosunkowo niewielka ilość przyszła, lenistwo czy też wstyd i zła pogoda sprawiły, iż raczej miałem Słowaków w kościele. Śpiewali oni ładnie po swojemu, z czego zresztą nic nie rozumiałem, i chętnie przystąpili do

spowiedzi. Miałem ich przeszło 15, z tego jakie 4 polskie. Trzeba tam będzie jeszcze wrócić, aby poruszyć serca polskie.

Champcenest

Następnie pojechałem do Provins, skąd w sobotę rano (31 marca) do Champcenest. Ponieważ chwilowo nie ma tam proboszcza, więc obok misjonarza polskiego miałem jeszcze rolę proboszcza francuskiego. Rano spowiadałem i komunikowałem ciężko chorą Francuzkę w jej mieszkaniu, w południe odwiedziłem Polaków, wieczorem błogosławięństwo, wielkanocne spowiedzi polskie i francuskie oraz godzenie Polaków. Trzeba wiedzieć, iż Champcenest jest jedną z rzadkich parafij w Seine-et-Marne (a być może i w całej Francji), gdzie Polacy i w nieobecności księdza polskiego dość chętnie i często chodzą w niedziele i główne święta do kościoła. Natomiast są niezgodni, częste kłótnie, posądzenia, zazdrości, nawet bójki. Zarówno Francuzi, jak i Polacy spodziewali się, iż ja swą misją położę kres tym niesnaskom, tak ujemnie o Polakach świadczącym. Pogodzenie istotnie nastąpiło w kościele na skutek mego dość długiego nawoływania i obaj główni przeciwnicy podali sobie ręce. Miejmy nadzieję, iż dotrzymają przyrzeczonej zgody.

Miałem jakie 30 spowiedzi, z tego koło 10 francuskich. Dużo również Polaków przybyło z okolic, aczkolwiek nastrój był przy-

UDOGODNIENIA DLA WYJEŹDZAJĄCYCH DO POLSKI

W dniu 26 kwietnia odszedł z Paryża drugi pociąg specjalny po cenach znizonych, zorganizowany staraniem Polskiego Biura Podróży «Polexpress» dla wychodźców polskich, powracających do kraju. Pociągiem tym wyjechało przeszło 400 osób.

Na dworcu byli obecni: p. Radca Emigracyjny przy Ambasadzie Polskiej we Francji Lisiewicz, p. konsul Samborski, urzędnicy konsulatu Generalnego oraz przedstawiciele prasy polskiej w Paryżu.

Polskie Biuro Podróży «Polexpress» uzyskało następujące udogodnienia dla wychodźców, podróżujących pociągiem specjalnym: bezpośrednią rejestrację bagażu do 28 miejscowości w Polsce. przeprowadzenie rewizji paszportów i bagażu ręcznego w wagonach.

Jak się dowiadujemy, pociąg specjalny przyszedł do Poznania punktualnie o godz. 12.56 i w parę godzin po tym wszyscy podróżujący mieli połączenia bądź z Warszawą, bądź z Krakowem.

«Polexpress» czyni obecnie starania, aby pociągi specjalne przychodziły do Poznania przed 9-tą rano, w który to sposób ogół podróżujących przybędzie na miejsce w ciągu tego dnia.

Z okazji Zielonych Świąt następny pociąg specjalny odepdzie dnia 22 maja z Paryża i dnia 23 maja z Lille. W dniu 24 maja odepdzie pierwszy pociąg specjalny «Polexpress» ze Strasburga.

W SPRAWIE ODROCZENIA SŁUŻBY WOJSKOWEJ Z TYTUŁU STUDJÓW

Konsulat Generalny R. P. w Paryżu przypomina wszystkim polskim obywatelom, urodzonym w latach 1903-1906, którzy stawiali do Komisji poborowej w Polsce i posiadają kategorię zdrowia «A», że termin wnoszenia podań o odroczenie służby wojskowej z tytułu studjów na rok 1928-29 mija z dniem 15 maja rb. (Art. 57 Ustawy o powszechnym obow. wojsk. oraz par. 371 Rozp. Wyk. do tejże Ustawy).

Podania złożone bez należytego usprawiedliwienia na tym terminie pozostaną w myśl par 372 Rozp. Wyk. bez rozpatrzenia, ubiegający się zaś o odroczenie utracą prawo do korzystania z ulgi przewidzianej Art. 57-b wspomnianej Ustawy.

Dla posiadaczy książeczek wkładowych

austrjackiej Pocztovej Kasy Oszczędności.

W przewidywaniu bliskiej ratyfikacji układu zawartego w Rzymie w sprawie likwidacji pretensyj do austrjackiej pocztowej kasy oszczędności, warszawska P. K. O. przeprowadza rejestrację wkładowych oszczędnościowych, złożonych w wiedeńskiej pocztowej kasie oszczędności do dnia 31 października 1918 roku.

Obywatele polscy, posiadający książeczki wiedeńskiej pocztowej kasy oszczędności, winni zgłosić swe pretensje do P. K. O. w Warszawie.

W celu ułatwienia osobom zainteresowanym dokonania zgłoszeń, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, na prośbę Warszawskiej P. K. O., przesłało pewną ilość odpowiednich formularzy, które posiadacze książeczek, mogą otrzymać w Konsulacie Generalnym R. P. w Paryżu, 19, rue Alphonse de Neuville i po wypełnieniu winni je przesać bezpośrednio do P. K. O. w Warszawie.

Termin rejestracji wskazany w formularzu do dnia 30 czerwca 1928 roku ma być przedłużony.

chylny. Po domach wszędzie mnie Polacy bardzo serdecznie przyjmowali.

St-Martin-Chennetron

Nazajutrz pojechałem do nowej miejscowości St-Martin, gdzie misję zorganizował p. Jan Straszewski, zaś p. Wojciech Roszak udzielił mi gościny u siebie, gdyż na miejscu niema księdza. Tu jakie 15 osób przystąpiło do sakramentów, mogłoby więcej, niektórzy jednak o misji nie wiedzieli, bo nie była pewna z powodu braku pokoju dla mnie, niektórzy znów wstydzieli się Francuzów, jak mi to otwarcie mówili. Naogół Polacy byli bardzo zadowoleni z mego przyjazdu, czego najlepszym dowodem, iż ofiarowali mi aż 90 fr. na moje powołania polskie, wtedy, gdy miejscowości daleko liczniejsze, jak Provins, zaledwo 40 fr.

Vulaine-sur-Seine

3 kwietnia ruszyłem pieszo po raz pierwszy do Vulaine, jakie 6 kilometrów od Provins, gdzie jest kilka rodzin polskich. Koło 9 osób przystąpiło do spowiedzi i komunji św. Miałem tam interesującą rozmowę z p. Bergeron, kandydatem stronnictw umiarkowanych, o położeniu współczesnym we Francji. Uznawał on otwarcie, iż zbawienie Francji leży w powrocie do kościoła katolickiego.

Z Vulaine pojechałem rowerem, którego mi pożyczyła jedna Polka, do Courton-le-Haut, gdzie sporo Polaków pracuje w glinie. Polaków jednak widzieć nie mogłem, bo pracują w dole, więc tylko widziałem Polki, pracujące na górze, które mi się uskarżały na swą ciężką jak dla kobiet pracę, lub pilnujące dzieci w domu. Nazajutrz w ulewny deszcz wróciłem pieszo do Provins.

Z Polski

KRWAWY ZAJŚCIA W POLSCE W DNIU 1-MAJA

Już na kilka dni przed 1-szym maja socjaliści czynili przygotowania do obchodów na «czerwone święto» Prześcignęli ich jednak komuniści, bo skoro socjaliści zaczęli urządzać pochody, komuniści wdzierali się na czoło pochodu ze swoimi sztandarami komunistycznymi. Dochodziło do walki, niekiedy przeplatanej kulami między komunistami i socjalistami.

W Warszawie komuniści z postem Warszawskim na czele strzelali salwami rewolwerowymi w szeregi socjalistycznego pochodu. Wiele trupów i rannych wynikiem tej zabawki socjalistyczno-komunistycznej.

W Sosnowcu poseł komunista Baczyński zwołał komunistów na wiec antypaństwowy. Policja starała się ich rozproszyć, wzywając ich do rozejścia. W odpowiedzi na to padło z tłumy 30 strzałów, raniąc kilku policjantów. Podobnie i w innych miastach przychodziło do bójek.

Patrząc na te walki bratnie, wstrzymane i podjudzane przez tych, którzy chcą nazywać się «obrońcami robotników», niech każdy rozważy, do czego prowadzi ślepa nienawiść tych partyj. Kto z tego ma korzyść? Czy może rodzina robotnika, której ojca-żywiela zabito, lub raniono w walkach partyjnych? Czy może inni robotnicy będą mieć lepiej? I to nie! Wynosi korzyść kilku prowodyrów, którzy po trupach innych towarzyszy chcą dojść do władzy i majątku, jak widzimy tego przykład w Bolszewji.

Transmisja pieśni majowych z wieży Marjackiej.

Jak starodawny zwyczaj każe, w miesiącu maju z wieży kościoła N. P. Marji w Krakowie rozbrzmiewać będą w godzinach porannych i popołudniowych starodawne pieśni religijne, wykonane na trąbach przez strażników. Radjostacja krakowska pieśni te związane z tradycją Krakowa i posiadające swoisty urok, gdy rozbrzmiewają ponad miastem, transmitować będzie do Warszawy oraz Katowic tak, że dźwięk ich szeroko rozejdzie się nie tylko w Polsce, ale i poza jej granicami.

Gość ze Wschodu w Polsce.

Król Amanullah władca Afganistanu przybył do Polski na dni kilka, by poznać kraj polski. Przyjmowano władcę bardzo uroczyście. Na dworcu w Warszawie oczekiwali króla p. Prezydent państwa Mościcki, marszałek Piłsudski, przedstawiciele senatu i rządu. Po oficjalnych wizytach król Amanullah poświęca czas na poznanie stosunków polskich.

Widać, że Polska podoba się władcy. Dowodem to, że król afgański nadał najwyższe odznaczenie Afganistanu — płaszcz błękitny — Prezydentowi Rzeczypospolitej, Mościckiemu i prezesowi Rady Ministrów Marszałkowi Piłsudskiemu. Płaszcze czerwone, nadające odznaczonym tytuł książąt afgańskich, otrzymali: wicepremier Bartel i min. Zaleski.

Wyklęcie z Kościoła posła Putka.

Od kilku lat wójt gminy Chocznia i poseł na sejm dr. Putek prowadził zażartą walkę z duchowieństwem, podburzając ludność. W ostatnich tygodniach poseł Putek usiłował przeskodzić w zawieszaniu dzwonu, wdzierając się przemocą do kościoła.

By zapobiedz na przyszłość podobnym wichrzom J. E. Arcybiskup krakowski rzucił karę kościelną, interdykt na posła Putka.

Provins

Właściwa misja w Provins zaczęła się wieczorem w Wielki Czwartek w kościele St Ayoul. Mało osób przyszło: zła pogoda, lenistwo, a jeszcze bardziej wstyd przed kościołem odbiły się fatalnie na zebraniach wieczornych, tak, iż zdawało się, że misja w Provins upadnie. Nie tracąc jednak ducha ruszyłem nazajutrz do fabryki okularowej (lunetterie), jakie 3 kilometry od Provins oraz do Glinianki (Glaisière) jeszcze dalej, aby zachęcić Polaków do przyścia. W okularowej pracuje ze 30 Polaków, w Gliniance koło 20. Polacy byli przyjemnie zdziwieni moimi odwiedzinami, ja nie mniej, zwłaszcza gdy widziałem ubogich robotników polskich, gotujących sobie w południe jaja dla zachowania Wielkiego Piątku. P. Sokołowski zaprosił mnie na obiad postny do siebie; wszyscy obiecali mi przyście na Wielkanoc do Provins, chętnie brali lub kupowali różne rzeczy i wydawnictwa, które miałem ze sobą.

W Wielką Sobotę po południu zaczęły się spowiedzi, które trwały również w Wielką Niedzielę do południa; razem najmniej 40. prócz tego 3 Polaków i 2 Polki wypowiedzieli się w szpitalu. W Wielką Sobotę o 3-ciej po południu pewien Polak przybył zdaleka z Beauchery do spowiedzi i komunji św.: był na czczo cały dzień mimo, iż zapewne pracował, aby tylko spełnić obowiązek wielkanocny. Na Mszy św. w Wielkanoc koło 30 Polek i najmniej 60 Polaków! Cyfra nigdy dotąd nieosiągnięta: błogosławieństwo boże okazało się silniejsze niż poprzednia zła pogoda i jeszcze gorsza agitacja wrogich żywiółów.

(c. d. n.)

Konsulat R. P. w Lille.

podaje niniejszem do wiadomości, że zostaje uruchomiona akcja zasiłkowa na rzecz zamieszkałych we Francji górników obywateli polskich (i ich rodzin), którzy:

a) utracili uprawnienia z tytułu poprzedniego ubezpieczenia w niemieckich kasach gwareckich (Knappschaftsvereine) i niemieckich gwareckich spółkach zawodowych (Knappschaftsberufsgenossenschaften), lub którym instytucje te wstrzymują wypłatę rent i

b) którzy nie korzystają jeszcze ze świadczeń w wysokości co najmniej 1.800 fr. rocznie francuskiego ubezpieczenia społecznego, względnie nie posiadają skądinąd zaopatrzenia w wymienionej wyżej wysokości.

Akcja powyższa ma charakter tymczasowy i prowadzona będzie do chwili zastąpienia jej przez akcję opartą na zasadach ustawowych. Zasiłki nie mają charakteru rent ubezpieczenia społecznego, lecz są jedynie dobrowolnymi świadczeniami państwowymi z tytułu opieki społecznej nad emigracją polską zagranicą.

Zasiłki zwrotowi nie podlegają.

Kto może otrzymać zasiłek?

A) Osoby, którym w dniu 1 stycznia 1928 r. przysługuje prawo do rent ubezpieczenia pensyjnego z niemieckich kas gwareckich i rent ubezpieczenia wypadkowego z niemieckich spółek zawodowych, a którym z powodu ich pobytu poza granicami Niemiec instytucje te wstrzymały po dniu 31 października 1918 r. wypłatę rent.

B) Osoby, które były ubezpieczone w niemieckich kasach gwareckich co najmniej przez 5 lat, a z powodu niepłacenia uznaniówek («Anerkennungsgebühren») utraciły uprawnienia nabyte w niemieckim pensyjnym ubezpieczeniu górniczym i albo:

a) osiągnęły po dniu 1 stycznia 1920 r. 55 rok życia, albo też

b) jeszcze przed osiągnięciem tego wieku utraciły po dniu 1 stycznia 1920 roku zdolność do wykonywania zawodu górniczego.

C) Wdowy (do powtórnego zamążpójścia) i sieroty (do ukończenia 15 roku życia) po górnikach obywatelach polskich, którzy przeprowadzali w Niemczech co najmniej lat 5 w zawodzie górniczym, a umarli po dniu 1 stycznia 1920 r. we Francji.

Wysokość zasiłków.

Zasiłek wynosi miesięcznie:

1) dla osób wymienionych pod A i B kwotę 150 fr.;

2) dla osób, wymienionych pod C kwoty następujące:

dla wdów fr. 75; dla sierot 25, z tem, że suma zasiłków otrzymywanych przez pozostałych członków rodziny (wdowy i sieroty) nie może przekraczać sumy 150 fr.

O ile osoba uprawniona posiada niższe świadczenia, lub zaopatrzenia skądinąd, zasiłek równa się uzupełnieniu do kwoty wymienionej wyżej.

Termin wypłaty zasiłkowej.

Wypłata zasiłków rozpocznie się w czasie najbliższym za czas od 1 kwietnia 1928 roku względnie od późniejszego terminu zajścia o koliczności uprawniających do korzystania z akcji — do pierwszego dnia tego miesiąca, za który wypłacony będzie zasiłek.

Utrata uprawnień do otrzymania zasiłków.

Wypłata zasiłków będzie w razie utraty warunków, uprawniających do korzystania z akcji zasiłkowej (otrzymanie należnej renty niemieckiej albo renty francuskiej w wysokości fr. 1.800 rocznie lub równowartościowego zaopatrzenia z innej strony).

Warunki otrzymania zasiłku.

Dla otrzymania zasiłku należy niezwłocznie zgłosić się pisemnie do Konsulatu R. P. w Lille, celem rejestracji. Konsulat prześle natychmiast potrzebne wskazówki wraz z niezbędnymi formularzami do wypełnienia, poczem zostanie przesłana należna zapomoga. Lille, dnia 4 maja 1928 roku. Konsulat R. P. w Lille.

Poszukiwania :

Osoby, którym znane jest obecne miejsce pobytu:

Pewy Ignacego, ofiary wypadku przy pracy w okolicach Pontoise,

Cytońskiego Franciszka, lat 40;

proszone są o podanie adresu Konsulatowi Generalnemu R. P. w Paryżu, 19, rue Alphonse de Neuville.

TEATR POLSKI w PARYŻU

W sobotę dnia 19 maja 1928 roku w sali teatralnej «SOCIÉTÉS SAVANTES», 8, rue Danton (Metro St-Michel lub Odeon)

Damy i Huzary

areywesoła komedia w 3 aktach A. hr. Fredry. Gościnny występ p. Antoniego Piekarskiego, znakomitego artysty i reżysera teatrów warszawskich i krakowskich w roli Majora. Nowe kostjmy podług wzorów Teatru Polskiego w Warszawie. Początek przedstawienia punktualnie o godz. 8.45 wiecz. Ceny miejsc: 1 fr.; 7.50 fr.; 10 fr.; 20 fr.

Wszystkie miejsca są numerowane. Członkowie T-wa M. S. P. mają uchwaloną zniżkę. Bilety wcześniej do nabycia: W siedzibie T-wa Miłośników Sceny Polskiej, 42, rue d'Argout i w księgarni Gebethnera i Wolffa, 123, bd. St-Germain. W dzień przedstawienia kasa otwarta od godz. 7-mej wiecz. Całą kolonję polską na powyższe przedstawienie najuprzejmiej zaprasza

T-wo Miłośn. Sceny Polskiej w Paryżu.

Wiadomości w kilku słowach

P. Gawroński, dyrektor Urzędu Emigracyjnego, w powrocie z międzynarodowej konferencji w Hawannie, gdzie 36 państw migracyjnych wysłało swych delegatów i gdzie Polska znakomity sukces odniosła, zatrzymał się w Ambasadzie i w Misji Katol. Dnia 5.V odjechał do Warszawy.

X. Biskup Przeździecki, towarzyszyć będzie w podróży J. Fm. Kardyn. Kakowskiemu. Przyjedzie do Paryża 19.V o godz. 3-ciej

— P. Radca Lisiewicz wraca z Warszawy 16.V.

— Delegat Ministerstwa Handlu i Przemysłu przyjechał z Warszawy do Paryża celem rozpatrzenia możliwości utworzenia linii okrętowej Gdynia-Havre-Rio de Janeiro pod polską flagą.

X. Alojzy Warol, po 25 latach pracy misjonarskiej w Stanach Zjednoczonych, wracając do kraju, zatrzymał się w przejeździe w Paryżu na parę dni.

Po kilkodziuowym pobycie w Paryżu i po pielgrzymce do Lisieux X. prałat Jan Zak z Szadka i X. Jasiński pojechali 10.V do Lourdes, aby tam odprawić rekolekcje.

— W Marles-les-Mines Polak Ostrowski zastrzelił p. Lamaczowa. Chciał on następnie popełnić samobójstwo, strzelając w swe usta.

— We Francji jest — jak mówi statystyka — 7.273 bezrobotnych; z tych najwięcej w Paryżu.

— Polska zawarła traktat przyjaźni z Afganistanem.

— W mieście Ratnie, pow. kowelskim padło pastwą ognia 80 domów. Przeszło 280 rodzin pozostało bez dachu nad głową.

— Prezydent R. P. Mościcki otrzymał odznaczenie honorowe od Francji na 3-go maja.

— W powiecie brańskim spłonęło z niewiadomych przyczyn miasteczko Opsa. Straty nieobliczalne, rozpacz mieszkańców nie do opisania.

— W kopalni Petite Rosselle górnik Aleksander Jarosz został ranny ciężko przez spadający odłam skały.

— Na placu de Varsovie stanie w Paryżu rzeźba Wittiga «Ewa». Odświeżenie rzeźby będzie 12 czerwca. Prawdopodobnie w odświeżeniu brać będzie udział minister Zaleski w powrotnej drodze z Genewy.

— W Soissons dnia 3 czerwca odbędzie się Święto Polskie z udziałem sfer polskich i francuskich. Przewidziany jest udział Pani Ambasadorowej Chłapowskiej.

Prenumerate zapłacili.

Motal Jan do 1.11.28; Vincent Fanc do 1.10.28; Długosz Stefania do 1.4.29; Duda Józef do 1.7.28; Pilarczyk Józefa do 1.7.28; Przybylska Agnes do 1.11.28; Zoze Brogina do 1.8.28; Kinas Piotr do 1.10.28; Jopek Feliks do 1.11.28; Kotwica Grzegorz do 1.7.28; Pruchan Jan do 1.9.28; Seruga Józef do 1.1.29; Przybylski Franciszek 1.7.28; Pałac Łukasz do 1.2.28; Młynarczyk Anna do 1.7.28; Lamott Jan do 1.7.28; Ożóg Katarzyna do 1.1.29; Winer Bronisław do 1.10.28; Kowska do 1.8.28; Pijanowska Helna do 1.7.28; Madej Wacław do 1.5.29; Barański Andrzej do 1.10.28.

KALENDARZ

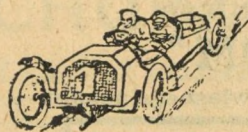
Maj 31 dni.

13. Niedziela: Joanny d'Arc.
14. Poniedziałek: Dni Krzyżowe.
15. Wtorek: Dyonizy.
16. Środa: Honorjusza.
17. Czwartek: Paskala.
18. Piątek: Wenecjusza.
19. Sobota: Iwona.

Pierwsza polska szkoła

SAMOCHODOWA
Im. Hallera

35, rue Boissy-d'Anglas
w podwórzu dom 91-sze
piętro. — PARIS-8^e
(metr. i Nord-Sud: Madeleine. —
Autobus AC od dworca Gare du Nord.)

Tylko dyplom naszej szkoły która jednocześnie daje wam prawo do wolnej jazdy po całej Francji a nawet całej Europy i w kraju. może wam ułatwić do otrzymania dobrej posady.

Nasza szkoła wyucza Was w 14 dn. kursu jazdy i mechaniki wraz z przejściem egzaminu i otrzymaniem dyplomu szofera mechanika. Cały kurs kosztuje 250 fr.

UWAGA : Uczniom, którzy nie mogą zaraz przyjechać, tym wysyłamy pocztą kurs lekcji teoretycznych. Ci zaś po zaznajomieniu się z tym kursem przyjeżdżają na lekcje praktyczne. Uczniom po zdaniu egzaminu w naszej szkole na Szofera-Mechanika często dajemy posady we Francji i w Polsce polepsząc ich byt. Znajomość jęz. francuskiego nie obowiązuje. Przyjeżdżnym z prowincji, rekomendujemy mieszkanie, od 20 do 25 fr. na tydzień. Informacje wysyłamy bezpłatnie.

Zapisy codziennie od 9-2j do 7j pół. w niedzielę od 9-5 wieczorem.

LECZNICA POLSKA W PARYZU

Urządzona według nowoczesnych wymagań nauki

90, rue Faubourg St.-Martin, tuż obok Gare de l'Est

Métro : Gare de l'Est lub Chateau d'Eau. — Liczne tramwaje i autobusy.

Diatermia, lampa kwarcowa, leczenie elektrycznością. Prześwietlanie promieniami Roentgena. CHOROBY WEWNĘTRZNE, REUMATYZM, HEMOROIDY I ŻYLAKI. NIEGOJĄCE SIĘ OWRZODZENIA, CHOROBY WENERYCZNE, tryper szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa. — CHOROBY KOBIECE. — Badanie krwi i moczu.

LECZNICA ODPOWIADA NIEZWŁOŻNIE NA ZAPYTANIE LISTOWNE

Godziny przyjęć : codziennie od 3—8-ej wiecz. em ; w niedziele i święta od g. 9—12 i od 2—4 po południu w piątek przyjęć niema w sobotę od godz. 10—12 tylko dla kobiet ; po południu od godziny 2—3 ej.

Jeżeli nie możecie osobiście zgłosić się do lecznicy, napiszcie niezwłocznie a lecznica, posiadająca własną aptekę, wyśle wam natychmiast wszelkie żądane leki oraz artykuły higieniczne. Wszystkie wskazówki po przysłaniu znaczka pocztowego (50 ctm) bezpłatnie.

ADRESOWAĆ : LECZNICA POLSKA 90, rue du Faubourg St.-Martin — PARIS X.

Nadeszły

Świetne, pięknie oprawione
SŁOWNIKI POLSKO-FRANCUSKIE
cena z przesyłka tylko 12 fr.

ADWOKAT PRZYSIĘGŁY

przy Petersb. sądzie apel.

Jerzy LEWIŃSKI

5, rue Boudreau (przy Opéra) Paris (9e)

Métro : Opéra Tel. Central 94-37 — 91-66
przyjmuje od 10 do 12 i od 2 do 6 w niedziele od 10-12.
Sprawy karne, cywilne, handlowe i administracyjne. Obrona we wszystkich sądach p. adw. francusk. Pełnomocnictwa. Rozwody. Sprawy ślubne. Tłumaczenia. Korespondencja w Polsce. Akta rejentalne. Spadki. Naturalizacja. Porady listowne i osobiste.

Lekarz specjalista

96, rue de Rivoli, 96. PARIS —
Métro : Chatelet

Najskuteczniejsze środki przeciw chorobom wenerycznym mężczyzom i kobiet. Leczy prędko choroby krwi i skóry, syfilis, rzeżączkę. Prędkie leczenie żylaków i wrzodów. Własne laboratorium. Bardzo szybko leczy rozdzęcie żył. — Mówi po niemiecku.
Przyjmuje chorych codziennie od 9 do 12 i od 2 do 8, w niedziele od 9 do 12 w pół.

SWOJ DO SWEGO

DLA WYGODY KLIENTELI ZMUSZENI
BYLIŚMY PRZENIEŚĆ

"POLDOM"

W CENTRUM MIASTA de własnego lokalu.

Polski Dom Handlowy : POLDOM
nowy adres : 12, rue des Panoyaux.
PARIS (XIVe)
Metro : Menilmontant (blisko Place République)

Adres ten wyciąć i przy zamówieniu nakleić na kopertę.
Otwarte w niedziele i święta do 3-ej.

**NAJLEPSZE I NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPÓW
DLA POLAKÓW**

POLDOM wysyła polakom odwrotną pocztą za zaliczką wszelkie żądane towary, jak również polskie produkty spożywcze.

Gwarancja — Ceny konkurencyjne — Katalogi bezpłatne.

Kto raz kupi, stale zwraca się o wszelkie towary.
Dla zamówienia powyżej 200 franków—piękne premje.

DENTYSTA-LEKARZ

E. M. SMULAR

z paryskiego fakult. medyczn.

Leczenie i usuwanie zębów według najnowszych systemów, bez bólu. Amerykańskie roboty. Złote korony, mostki. Elektryczne sposoby uspokajające bóle i wzmacniające zęby i dziąsła. Dla niezamożnych — wielkie ustępstwa. W wielu wypadkach udzielamy swej zgody na płacenie należności w kilku ratach.

Codziennie od 9 rano do 7 1/2 wiecz. w niedziele do 1 pól.

48, rue de Dunkerque. PARIS

Métro : Gare du Nord, Barbès, Poissonnière. Telefon : Truden, 42-79.

**Polska LECZNICA
UNIVERSELLE**

5, rue Euryale-Dehaynin, PARIS 19. (na parterze)

Métro i Jaurès. Tramwaje N° 29, 21, 51. Autobus M.

OPERACJE, CHOROBY PŁUC, SERCA, ŻOŁĄDKA, SKÓRNE WENERYCZNE, KOBIECE, USZU, GARDŁA I NOSA, PROMIENIE. LABORATORIUM NAJNOWSZE METODY LECZENIA NIEDAWNO ZOSTAŁ OTWARTY ODDZIAŁ DENTYSTYCZNY.

Przy klinice

**b. Naczelný Lekarz 30 p. Str. Kaniowskich
DOKTÓR POLSKI**

Przy wypadkach przy pracy leczenia darmo.
Przyjęcia : w dniu powszednie od 10—12 i od 4—7 popołudniu.
Prócz tego we wtorki i czwartki do 8 w. W niedziele od 9 — 12 rano.

Lekarz-Polak

Dr. Franciszek Brabander

b. ekstern. szpitali m. Paryża przyjmuje rano od 11 do 12 i po poł. od 3 do 6 w niedzielę od 10 tej rano
CHOROBY WEWNĘTRZNE, SKÓRNE I DRÓG MOCZOWYCH

Ceny Specjalne dla Robotników

21, Boulevard Port-Royal 1 piętro na lewo (Métro Vavin)
Uwaga : 21, nie 21 bis. Tél. Gobelins, 51-07.

DOSTARCZAM DO FRANCJI
TANIE CZESKIE PIERZE
BENEDIKT SACHSEL
Lobzy Nr. 346 u Pilzen
CZECHY
(République Tchecoslovaque)

kilogram białego dartergo 30 fr., lepszego 40 i 50 fr.; miękkiego jak kwap 65 i 75 fr.; najlepszego 90 fr. — Ceny we frankach francuskich Wysyła bezpłatnie i bez cła za zaliczką pocztową. Opakowanie się nie wlicza. Wymieniam i odbieram napowrót. — Próbką darmo. — Paczki z Czech do Francji są około 14 dni w drodze.

KLINIKA POLSKA

Spodziewamy się twierdzą ci, którzy mają wiarę, gdyż wiara daje nadzieję a w nadziei itkwi największa moc.
Zwracajcie się do nas ze wszystkimi chorobami, a wyleczymy was.

ALE NIE ZWLEKAJCIE!

bo wiedzieć musicie, że miliony szkodliwych bakterji gnieździ się nawet w zdrowym naszym organizmie a przy najmniejszej chorobie one się mnożą i grożą naszemu zdrowiu.

W naszej KLINICE są lekarze specjaliści dla wszystkich chorób, jako to:

kobiece, wewnętrzne, dziecięce, skórne, weneryczne, oczne, uszne, gardłowe nosowe.

Są specjalne pokoje dla operowanych w naszej Klinice. Operacyj dokonują profesorowie paryskich i polskich Uniwersytetów.

Klinika posiada GABINET DENTYSTYCZNY zaopatrzone w najnowsze urządzenia techniczne: leczy się chore zęby, wstawia się plombi, nowe zęby złote i białe, koronki i mostki.

Dla robotników znaczne ustępstwo i dogodne warunki.

KLINIKA znajduje się:

62, rue de la Rochefoucauld (róg rue Pigalle)

Métro: PIGALLE

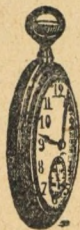
Przyjęcia codziennie od godz. 10-12 i od 2-9 wieczór.

W niedziele i święta od 10-12 i od 2-4 ppl.

Najstarszy polski sklep

założony w roku 1909

Bizuterji Zegarków i
Instrumentów
Muzycznych

ARMAND

Pod Zarządem
Marji
widyńskiej

POLECA RODAKOM!

Zegarek doskonale chodzący z 5-letnią gwarancją stalowy lub niklowy.....	55 fr.
Zegarek, czarny lub niklowy, 15 rubinów ..	75 fr.
Zegarek nakręcany co 8 dni, czarny lub niklowy.....	95 fr.
Zegarek firmy Lip czarny lub niklowy, mechanizm ancre 15 rubinów	145 fr.
Zegarek, srebrny, mechanizm z bardzo starannym	125 fr.
Zegarek, damski, czarny lub niklowy	75 fr.
Zegarek, damski, srebrny, bardzo ładny	95 fr.
Zegarek, srebrny, płaski, bardzo elegancki mechanizm ancre, 15 rubinów	165 fr.
633 Budziki	48 — 38 — 30 fr.
235 Harmonje w najlepszym gatunku, 10 tonów, 4 basy ..	150 fr.
— 31 tonów, 12 basów 425 fr. 21 tonów, 8 basów.....	225 fr.
248 Harmonijki ustne, Koncertowe, 64 tony, 26 fr. 80 tonów.....	36 fr.
342 Fonografy.....	325 fr. 375 fr. 425 fr.
457 Skrzypce w dobrym gatunku, w pudle 200 fr. 235 fr.	265 fr.
304 Przyrząd do ostrzenia brzytwy w futerales.....	6 fr. 10 fr.
317 Brzytwy w doskonałym gatunku.....	20 fr. 24 fr. 30 fr.
412 Grzebienie z prawdziwego rogu, mocne..	7 fr. 9 fr. 12 fr.
447 Szczotki do włosów.....	10 fr. 12 fr. 14 fr.
502 Lusterka w niklowych ramkach.....	18 fr.
201 Mydło do golenia w metalowym futerales.....	4 fr.
907 Scyzoryk 2 ostrza i korkociąg, cały stalowy ..	8 fr. 12 fr.
612 Maszynka do strzyżenia włosów	49 fr. 55 fr.
Pędzle do golenia w doskonałym gatunku 6 fr. 9 fr.	12 fr.
Bindy do włosów	4 fr. 6 fr.

Dla każdego zegarka dołączony jest dla czytelników POLAKA WE FRANCJI ładny łańcuszek bezpłatnie. Wysyła się po otrzymaniu przekazu pocztowego mandat-poste, który nadesłać należy pod adresem:

ARMAND

4, rue des Archives
PARIS (4^e)

Powyższy adres można wyciąć i nakleić na kopertę. — Opakowanie i przesyłka bezpłatnie. — Jeżeli macie trudności z wysyłką pieniężny to napiszcie do nas nadmienając jaką nam sumę przesiać chcecie a dostarczymy wam gotowy przekaz pocztowy który wystawimy na pocztę i wpłacić wymienioną kwotę.

Katalogi wysyłamy bezpłatnie

Dr. RYPKO i dawn. Dr. VIALARD

DOKTORZY SPECJALIŚCI

17, RUE RÉAUMUR, PARIS

Métro: Réaumur-Sébastopol lub Arts et Métiers lub Temple lub Republique w pobliżu głównych dworców kolejowych.

Nowe i radykalne sposoby leczenia elektrycznością, serum, zastrzykami, Choroby weneryczne i dróg moczowych: Syfilis, Tryper, Szankier. Choroby krwi, skórne, niemoc płciowa. Choroby nerwów, serca, płucne, żołądka i brzuszne. Bóle i reumatyzmy. Badanie krwi. Mocz, Ropy i t. p.

Codziennie od 9 rano do 9 wiecz, w niedziele od 9 rano do 6 wiecz. Mówi się po polsku, francusku, niemiecku. Dla robotników i urzędników ceny zniżone.

LECZNICA POLSKA

18, rue Malher. — PARIS-4^e.

DIATERJA, DARSONWALIZACJA, LAMPA KWARCOWA (Górskie słońce) Prześwietlanie promieniami RÖENTGENA

CHOROBY WEWNĘTRZNE: płuc, serca, narządów trawienia, reumatyzm, hemoroidy, zylaki

CHOROBY WENERYCZNE I DRÓG MOCZOWYCH;

tryper, szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa

CHOROBY SKÓRY

CHOROBY KOBIECE I AKUSZERJA

Wszelkie operacje w najdogodniejszych warunkach

Dla bezrobotnych znaczne ulgi

BADANIE KRWI I MOCZU

Przyjęcie codziennie od 9 rano do 8 w. W niedzielę od godz. 9—12.

18, r. Malher, Paris (4e) w bramie 1—ep.

Métro: St-Paul. Tel.: Arch. 45-33.

Dr. CAMMAS

NAJSTARSZA

KLINIKA FRANCUSKO-POLSKA

Choroby skórne i dróg moczowych

Choroby kobiece. Leczenie wszelkich chorób.

Analizy Seroterapia, Elektroterapia, Lampa kwarcowa.

PRZYJĘCIA CODZIENNIE

od godz. 9-12 i od 2-7 wieczorem.

Ceny umiarkowane.

Adres: 10, rue du CHATEAU D'EAU, PARIS

w pobliżu Place de la République.

CHORZY! Laboratoire SYLKA

1: rue de Provence, PARIS

LEKARZ POLSKI (medycyna ogólna, spec. chor. dróg moczowych). Godziny przyjęć: codziennie od 10-12 g. i od 20-22 godz. W niedziele i święta tylko od 10-12 g. Wizyta 15 fr.;

LEKARKA POLSKA (medycyna ogólna kobiet i dzieci) przyjmuje we środy i piątki od 20-22 g. w niedz. i św. od 10-12 g.;

(metro: Le Pelletier).

Bezpłatne porady listowne dot. różnych chorób; bezpłatne wykonywanie analizy uryny. Ekspedycja lekarstw, przyrządzonych pod ścisłą kontrolą polskiego Lekarza.

SYFILIS, lekarstwa, 30 fr.; Lek. oczyszczające krew, 12 fr. 50; ZATWARDZENIE, świeczki, 12 fr. 50; Bezsennosc nerwy, 12 fr. 50; GRYPA, BRONCHITE, KASZEL, 15 fr.; Syrop wzmacniający (dzieci), 18 fr.; ZATWARDZENIE, syrop, 15 fr.; UPLAWY BIAŁE, świeczki, 20 fr.; PERYODY bolesne, zatr. 35 fr.; EGZEMA, maść, 12 fr. 50; ANEMJA, osłabienie, 15 fr.; HEMOROIDY, 25 fr.; REUMATYZM, 16 fr. 80; Bóle gardła, 15 fr.; Syrop od kaszlu, 14 fr.; CHOROBY KOBIECE: MENSTR. NIEREGULARNA, 15 fr.; Proszek do przepłuk. 16 fr.

POLSKIE BIURO PODROZY "POLEXPRESS"

3, rue Chauveau-Lagarde. PARIS (VIIIe)

Specjalne pociągi Pośpieszne po cenach bardzo niżonych dla wychodźców polskich powracających do kraju.

Z okazji Zielonych Świąt

Pociąg specjalny z PARYŻA i z LILLE do POLSKI odchodzi.

Z PARYŻA Gare du Nord dnia 22 maja
o god. 8 wieczór.

Z LILLE dnia 23 maja
o 2 godz. w nocy

Dzieci do lat 4 mają przejazd bezpłatny.

Bilety będą sprzedawane do 19 maja wieczór.

Ceny bardzo niżone

(zgodnie z taryfą podaną w poprzednich ogłoszeniach)

ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA

MARLES-LES-MINES, 21, rue Pasteur
NŒUX-LES-MINES } 254, rue Nationale à Nœux
SALLAUMINES }
DOUAI, 1, rue Saint-Thomas
DOUAI, 57, rue Saint-Jacques
LA MADELEINE, 20, avenue Foubert
BILLY-MONTIGNY, 127, rue Nationale
VALENCIENNES, 5, place de Tournai
BARLIN, LILLE, rue Ferrer
BRUAY-en-ARTOIS, 117, rue de la République
SALLAUMINES, rue Nationale
LENS, Hôtel Polonais, 24, rue de la Gare
ARRAS, rue d'Amiens
LILLE, 21, rue Faidherbe,
PARIS (VIIIe), 3, rue Chauveau-Lagarde

ZGŁASZAJCIE SIĘ BEZZWŁOZNIE do

M. DEFON,
M. PUDLOWSKI,
INTER-BOURSE,
KSIĄŻNICA OŚWIATOWA,
KSIĄŻNICA OŚWIATOWA,
LIBRAIRIE POLONAISE,
Mme BIANCHI,
P. KRYSŁAK,
P. KRYSIAK,
M. SCHMITT,
P. MAGROWICZ,
P. CLERET,
AGENCE LUBIN,
« POLEXPRESS ».

Dla wychodźców zamieszkałych w Południowej i Wschodniej Francji zorganizowane zostały specjalny pociągi po cenach bardzo niżonych.

ze STRASBURGA do POLSKI

przez Pragę

Pierwszy pociąg specjalny ze STRASBURGA odchodzi
dn. 24 Maja.

Bilety będą sprzedawane do dn. 20 maja.

Ceny podane zostaną w następnym ogłoszeniu.

Po wszelkie informacje prosimy się zwracać bezpośrednio do Polskiego Biura Podróży.

« POLEXPRESS » 3, rue Chauveau-Lagarde, PARIS (VIIIe)

UWAGA PRZED NABYCIEM BILETU SPRAWDZIĆ NALEŻY CZY POSIADANY PRZEZ INTERESOWANEGO PASZPORT JEST WAŻNY NA WYJAZD DO POLSKI. JEŻELI PASZPORT JEST PRZEDAWNIONY, INTERESOWANY WINIEN ZWRÓCIĆ SIĘ BEZZWŁOZNIE DO WŁAŚCIWEGO KONSULATU POLSKIEGO, ZAZNACZAJĄC WYRAŹNIE, ŻE MA ZAMIAR WYJECHAĆ SPECJALNYM POCIĄGIEM, ORGANIZOWANYM PRZEZ « POLEXPRESS ».